

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobkyně: **S. V.**, zastoupené Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou, sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2020, č. j. CPR-35800-2/ČJ-2019-930310-V234, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2020, č. j. 32 A 45/2020 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Zlínského kraje, rozhodnutím ze dne 30. 7. 2019 uložila žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovila dobu, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 2 roky. Odvolání žalobkyně žalovaná zamítla.

[2] Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně u Krajského soudu v Brně. Krajský soud žalobu neshledal důvodnou.

[3] Soud zrekapituloval obsah správního spisu a ztotožnil se se závěry správních orgánů, že žalobkyně na území ČR pracovala bez povolení k zaměstnání a uvedla do žádosti o povolení k přechodnému pobytu nepravdivé údaje s úmyslem ovlivnit rozhodnutí správního orgánu.

[4] Žalobkyně v žalobě argumentovala mj. tím, že se vytýkaného jednání dopustila v krajní nouzi v důsledku nesprávného postupu státních orgánů při vydávání povolení k zaměstnání a ekonomických potíží na Ukrajině. K tomu krajský soud uvedl, že krajní nouze, která představuje jednu z okolností vylučujících protiprávnost, je pojmem z oblasti trestního práva či práva přestupkového. Správní vyhoštění však není rozhodnutím sankční povahy. Vyjadřuje zájem státu na tom, aby se cizinec, jemuž bylo uloženo, na území státu nezdržoval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 9 Azs 176/2017 – 26). Proto skutečnost, zda se žalobkyně dopustila jednání v krajní nouzi, není při rozhodování o správním vyhoštění podstatná (k tomu srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2020, č. j. 3 Azs 331/2019 - 30).

II. Kasační stížnost

[5] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatelka v kasační stížnosti kromě námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu v podstatě opakuje žalobní argumentaci týkající se jejího jednání v krajní nouzi. Popisuje špatnou ekonomickou situaci na Ukrajině, nedostatek pracovních příležitostí, nízké výdělků a z toho plynoucí existenční potíže a nutnost odejít za prací do zahraničí. Problémy při získávání a vyřizování pracovního povolení pro Ukrajince v České republice (nefunkční systém podávání žádostí a nutnost obracet se na překupníky) pak cizince staví do bezvýchodné situace. Dopustí-li se za takových okolností jednání, které je kladeno za vinu i stěžovateli, má stěžovatelka za to, že jde o jednání v krajní nouzi. Dle stěžovatelky je tak vyloučena protiprávnost posuzovaného jednání a účastníci řízení nemohou být postihováni správním vyhoštěním. Cizinci takovým jednáním odvracejí reálně hrozící nebezpečí v podobě odpírání práva podat žádost o zaměstnaneckou kartu a na toto právo navazujícího práva na práci a získávání prostředků pro své životní potřeby prací, odvracejí tedy nebezpečí hrozící zájmu chráněnému zákonem, na základě kterého se ocitají ve stavu hluboké a permanentní existenční krize, přičemž takové nebezpečí není možné odvrátit jiným způsobem a tím způsobený následek je možné považovat za méně závažný. Stejně tak společnosti podnikající v České republice, které se potýkají s nedostatkem pracovních sil, čelí krajní nouzi, která byla vyvolána nezákonným postupem státních orgánů (zamezováním ukrajinským občanům v podávání žádostí o zaměstnanecké karty na příslušném zastupitelském úřadu).

[7] Stěžovatelka má za to, že krajský soud se s tímto výkladem při svém rozhodování dostatečným způsobem nevypořádal a nezabýval se ani otázkou závažnosti následku, který hrozil, a zda nebezpečí bylo možné odvrátit jinak.

pokračování

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[9] Dne 18. 3. 2021 požádala stěžovatelka o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako včasnou a přípustnou. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[11] V první řadě je třeba uvést, že Nejvyšší správní soud nepovažuje rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný či nedostatečně odůvodněný. Krajský soud se pečlivě zabýval otázkou, zda se stěžovatelka skutečně dopustila jednání, na základě kterého jí bylo uloženo správní vyhoštění. Reagoval i na její žalobní námitku, že takové jednání je nutno za jí popsanych okolností považovat za jednání v krajní nouzi. Krajský soud srozumitelně vyložil, proč tuto argumentaci nepovažuje za relevantní a z jakého důvodu se nezabýval jednotlivými okolnostmi, které stěžovatelka uváděla.

[12] Možnost aplikace institutu krajní nouze na jednání, pro něž bylo cizinci uloženo správní vyhoštění, Nejvyšší správní soud zkoumal již v rozsudku ze dne 25. 6. 2020, č. j. 3 Azs 331/2019 – 30, ze kterého vyšel i krajský soud. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: „Obecně platí, že nastane-li některá ze situací předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je příslušný správní orgán vždy povinen nařídit cizinci, aby opustil území České republiky, a zakázat mu vstup na území členských států Evropské unie i po následnou dobu stanovenou v rozhodnutí o správním vyhoštění (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 Azs 38/2015 - 41). V projednávané věci bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců, jelikož byl na území České republiky zaměstnán bez povolení k zaměstnání, ačkoliv takové povolení bylo podmínkou výkonu zaměstnání. Zákon o pobytu cizinců však nestanoví, že při rozhodování o správním vyhoštění cizince je třeba zkoumat, zda se jednání, za které mu bylo uloženo správní vyhoštění, dopustil v krajní nouzi.“ Soud dále pokračoval: „Krajní nouze, která představuje jednu z okolností vylučujících protiprávnost, je totiž pojmem z oblasti trestního práva či práva přestupkového. Správní vyhoštění je však svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy (oproti rozhodnutí o spáchaném přestupku či trestném činu), ale je rozhodnutím preventivní povahy, jež obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 9 Azs 176/2017 – 26). Proto také nebyl krajský soud povinen se zabývat tím, zda se stěžovatel dopustil předmětného jednání (které nebylo v nynějším případě kvalifikováno jako přestupek či trestný čin) v krajní nouzi, neboť jak je uvedeno výše, tato skutečnost není při rozhodování o správním vyhoštění podstatná.“

[13] Tyto závěry krajský soud aplikoval na nyní posuzovaný stěžovatelčin případ. Lze tak souhlasit se stěžovatelkou, že krajský soud se nezabýval jednotlivými okolnostmi údajné krajní nouze (závažností následku, otázkou, zda bylo nebezpečí možno odvrátit jinak), stalo se tak ovšem proto, že k tomu neměl na základě výše uvedeného právního názoru žádný prostor.

[14] Stěžovatelka v kasační stížnosti nepřináší žádné argumenty, kterými by polemizovala s uvedenými judikaturními závěry a jimiž by se pokusila vyvrátit nosný závěr krajského soudu, že při přezkumu důvodnosti vyhoštění soud otázku jednání v krajní nouzi nezkoumá.

[15] Kasační stížnosti, která se svou argumentací mívá s rozhodovacími důvody krajského soudu a nebrojí proti nosným důvodům jeho rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nemůže vyhovět. Kasační stížnost je opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, nikoliv „druhým pokusem“ o přezkum správního rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[17] Vzhledem k tomu, že soud rozhodl o samotné kasační stížnosti, stala se žádost o přiznání odkladného účinku bezpředmětnou, a soud o ní proto již nerozhodoval.

[18] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované, které by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu